

جبر انقلاب

دیالکتیک

و

سخت مارکسیستی کلاسیک

ویراسل جدید

www.ketab.ir

این کتاب ترجمه‌ای است از:

The Algebra Of Revolution
The Dialectic And The Classical Marxist Tradition
John Rees
London, Routledge, 1998

جبر انقلاب

ديالكتيک و سنت مارکسيستي کلاسيک

ویراست جدید

جان ریز (John Rees) (۱۹۵۷ -)

اکبر سے ایگی (۱۳۲۹ -)

وفايت فهرست نویسی: فیفا

تهران، گل آذین، ۱۳۹، ۵۱۶ ص

شایک: ۶-۴۰-۲۸۱، ۶۱-۹۷۸

عنوان اصلی: The Algebra of Revolution: the Dialectic and

the Classical Marxist Tradition 1998

موضوع: ماترياليسم و ديالكتيك، تاريخ فلسفه، يالكتيك

موضوع: Historical Materialism, History

رده‌بندی کنگره: A/A۰۹B

رده بندی دیوپی: ۳۲/۱۴۶

شماره کتاب شناسی، ملی: ۶۰۸۵۶۱۵

نشر گل آذین

جبر انقلاب

دیالکتیک و سنت مارکسیستی کلاسیک

نمونه ۵: جان ریز

مترجم: اکبر مصوم بیگی

طراح جلد: برایم آران

حروف نگاری و صفحه آرایی: کارگاه نشر آذین (مینا ولی الهی)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: ادیس

شمارگان: ۵۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۹

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-622-6352-40-6

Email: Gol_Azin@Yahoo.Com

Telegram. Me: Golazinpub

نشانی: تهران، خ انقلاب، خ ابوریحان، پلاک ۶۱، واحد ۳

تلفکس: ۶۶۹۷۰۸۱۶-۷

حق چاپ محفوظ و متعلق به انتشارات گل آذین است. هر گونه اقتباس بدون مجوز

فهرست مطالب

۹	سخنی چند درباره‌ی این چاپ
۱۱	یادداشت مترجم
۱۵	تضادهای سرمایه‌داری معاصر
۱۹	دیالکتیک چیست؟
۳۳	فصل یکم: جبر انقلاب هگل
۳۵	شناسگری
۴۶	شیط‌آلمان و ایدئالیسم آلمان
۵۶	مضمون اصل عصر
۶۹	پس از انقلاب
۷۳	کار و ارزش‌مکانگی
۷۷	دیالکتیک زمان‌شان
۸۰	تاریخ جهان: حقیقتی که در بطن زمان شکل می‌گیرد
۹۰	دیالکتیک هگل
۱۰۴	ایدئالیسم هگل
۱۰۶	نه بهتر از عصر، بلکه عصر در بهتر از ما
۱۰۹	فصل دوم: دیالکتیک در مارکس و انگلس
۱۱۳	نقد هگل‌باوری
۱۲۶	دیالکتیک کار انسان و طبیعت
۱۳۴	دیالکتیک طبیعت
۱۴۲	دیالکتیک تاریخ
۱۵۷	از خودیگانگی، بت‌واره‌گی کالایی و آگاهی طبقاتی
۱۷۷	روش مارکسیستی و نظریه‌ی ازخودیگانگی
۱۸۰	منطق سرمایه
۱۹۵	روش سرمایه
۲۰۸	روش مارکسیستی
۲۱۷	فصل سوم: نخستین بحران مارکسیسم
۲۲۲	برنشتاین، رفورمیسم و رها کردن دیالکتیک
۲۳۴	کائوتسکی، میانه‌گرایی و شکست ماتریالیسم مکانیکی
۲۴۹	پلخانوف: ترازوی یک پیش‌تاز

۲۶۵.....	رژا لوکزامبورگ: دیالکتیک در عمل
۲۸۷.....	نتیجه گیری
۲۸۹.....	فصل چهارم: لنین و فلسفه
۲۹۱.....	صورت بندی های اولیه
۲۹۵.....	مبارزه برای ماده باوری
۳۱۵.....	پیکار برای روش دیالکتیکی
۳۳۶.....	پس از لنین
۳۴۱.....	فصل پنجم: میراث لوکاج
۳۴۳.....	انقلاب مجاریستان و شکل گیری اندیشه ی لوکاج
۳۵۸.....	لوکاج و پند های جمهوری شورایی مجارستان
۳۶۰.....	نگاه لوکاج به از بین بردن تقسیم کار
۳۷۰.....	ایدئولوژی بورژوازی
۳۷۴.....	آگاهی طبقه ی کارگر
۳۸۵.....	تشکیلات رفورمیستی و تشکیلات انقلابی
۳۹۱.....	فرایند انقلاب
۳۹۹.....	منتقدان لوکاج
۴۱۴.....	برداشت گزاشی از آگاهی متناقض
۴۲۲.....	لوکاج و روش مارکسیستی
۴۳۹.....	فصل ششم: تروتسکی و دیالکتیک تاریخ
۴۴۱.....	تأثیر و نفوذ آنتونیو لایریولا
۴۴۷.....	بحث جدلی با بوروکراسی استالینیستی
۴۵۱.....	ساختار دیالکتیک
۴۶۲.....	دفترهای تروتسکی درباره ی دیالکتیک
۴۷۱.....	فرد در تاریخ
۴۷۸.....	دیالکتیک انقلاب مداوم
۴۸۱.....	چکیده ی سخن
۴۸۵.....	نتیجه تضادهای نظریه ی معاصر
۴۹۶.....	عقب نشینی طولانی از ۱۹۶۸
۵۰۶.....	از نظریه تا عمل

سخنی چند درباره‌ی این چاپ

در چاپ ازه‌ی *بر انقلاب: دیالکتیک و سنت مارکسیستی کلاسیک* سراسر متن را از نو ویراستم، که شاید زین فارسی ترجمه را برای خواننده دسترس‌پذیرتر کنم، غلط‌های تایپی متن را اصلاح کردم و برای دسترسی سریع‌تر و آسان‌تر خواننده به یادداشت‌های نویسنده، پی‌نوشت‌ها را از پایان هر فصل در کتاب اصلی (در چاپ نخست متن فارسی در پایان کتاب) به پانوش‌ها در صفحه منتقل کردم.

جان ریز، زاده‌ی ۱۹۵۷ در ویلت‌شر انگلستان، نویسنده، فعال سیاسی، استاد دانشگاه و چهره‌ی رادیویی و تلویزیونی و از رهبران برجسته‌ی سابق «حزب سوسیالیست کارگران» انگلستان است. جبر انقلاب حاصل پروژه‌ی پژوهشی جان ریز درباره‌ی هگل و مارکس است که زیر نظر دکتر بیکو پارک (اکون لورد پارک) انجام گرفته است. از دیگر آثار او می‌توان به این افلام اشاره کرد: *سوسیالیسم و جنگ* (۱۹۹۰)، *القبای سوسیالیسم* (۱۹۹۴)، *مارکسیسم و امپریالیسم جدید* (۱۹۹۲)، *نخاع از اکبر: بحثی درباره‌ی انقلاب روسیه* (با همکاری دیگران از جمله رابین بلک‌برن) (۱۹۹۷)، *جستارهایی درباره‌ی ماتریالیسم تاریخی* (مجموعه‌ای به ویراستاری جان ریز) (۱۹۹۸)، *امپریالیسم و مقاومت* (۲۰۰۶)، *خواست مردم: تاریخچه‌ی انقلاب‌های عربی* (۲۰۱۱)، *زمان‌بندی‌ها: تاریخ سیاسی جهان مدرن* (۲۰۱۲)، *تاریخ مردم لندن* (با

همکاری لیندزی جرمن (۲۰۱۲)، انقلاب مساوات‌طلبان (لوررها): تشکیلات سیاسی
رادیکال در انگلستان ۱۶۴۰-۱۶۵۰ (۲۰۱۷).

۱. م.

تیرماه ۱۳۹۹

www.ketab.ir